

Opublikowano na *Kultura* (<https://kultura.gliwice.eu>)

[Strona główna](#) > Pamięci żołnierzy wyklętych

Pamięci żołnierzy wyklętych

Dodano: 23.02.2018 / [pdf](#) ^[1]

Tematyka wydarzenia:

projekcje filmowe

Organizator:

Muzeum w Gliwicach

1 marca obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych – święto państwowe poświęcone tym żołnierzom, którzy w latach 1944–1963 tworzyli antykomunistyczne i niepodległościowe podziemie. Z tej okazji Muzeum w Gliwicach zaprasza w czwartek 1 marca do Willi Caro na projekcję filmu „Inka. Są sprawy ważniejsze niż śmierć” w reżyserii Jacka Frankowskiego, poświęconego postaci Danuty Siedzikówny.

Inka – przez swą niezłomną postawę – stała się symbolem oporu i niezgody na komunistyczny terror. Dzień później – w piątek 2 marca – odbędzie się projekcja filmu „Ziemia przemówiła”, przybliżającego tragiczne losy działającego na Podbeskidziu, w okolicach Babiej Góry oddziału Henryka Flame, ps. „Bartek”. Film opowiada o jednej z największych zbrodni komunistycznych na żołnierzach wyklętych – akcji UB pod kryptonimem „Lawina”. Na Opolszczyźnie zamordowano wówczas ok. 200 żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych. Projekcję poprzedzi spotkanie z Maciejem Nowakiem, autorem książki „Operacja »Lawina«. Przemilczana zbrodnia UB”, na kanwie której powstał scenariusz filmu. Podczas spotkania będzie można kupić publikację.

Wyparcie wojsk niemieckich pod koniec II wojny światowej nie oznaczało dla Polaków odzyskania niepodległości. Opuszczona po konferencjach w Teheranie i Jałcie przez alianckich sojuszników Polska, znalazła się w sowieckiej strefie wpływów, tracąc jednocześnie na rzecz Związku Radzieckiego swoje ziemie wschodnie. Zmierając do stworzenia z Polski państwa o ustroju komunistycznym, Sowieci przystąpili do likwidacji osób i środowisk niepodległościowych. Niezgoda

tysięcy Polaków na sowiecki dyktat pchnęła wielu z nich do walki. Ludzie ci nie mogli pogodzić się z samowolą i bezkarnością sił sowieckich stacjonujących w Polsce i nie uznawali władzy marionetkowego rządu komunistycznego. Wierzyli w odzyskanie suwerenności. 1 marca 1951 roku w więzieniu mokotowskim w Warszawie zamordowano Łukasza Cieplińskiego wraz z innymi przywódcami Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”, będącej jedną z głównych organizacji niepodległościowych w powojennej Polsce. W okresie PRL żołnierze wyklęci zostali skazani na niepamięć. Przez ponad pół wieku komunistyczna propaganda próbowała znieślić i wymazać pamięć o bohaterach. Nazywano ich bandami reakcyjnego podziemia, kreowano na pospolitych bandytów. Setki patriotów torturowanych i mordowanych przez UB i MO miały na zawsze zniknąć z polskiej historii. Niestety nawet w Polsce po 1989 roku zbyt długo milczano o losie niepodległościowego podziemia, stąd losy żołnierzy wyklętych pozostają nieznane w powszechnej świadomości. Projekcje filmów, spotkania, wykłady, publikacje – pomagają przywrócić pamięć o bohaterach.

czwartek, 1 marca 2018, Willa Caro, godz. 17.00

Projekcja filmu „Inka. Są sprawy ważniejsze niż śmierć”, reż. Jacek Frankowski,

Danuta Siedzikówna urodziła się 3 września 1928 roku. W wieku 15 lat złożyła przysięgę AK i odbyła szkolenie sanitarne. Służyła m.in. w wileńskiej AK. W czerwcu 1946 r. dołączyła do oddziału „Łupaszki” zostając – ze względu na przeszkolenie medyczne, jakie posiadała – sanitariuszką i została wysłana do Gdańska, gdzie aresztowała ją UB. Po ciężkim śledztwie została skazana na karę śmierci. Wyrok wykonano 28 sierpnia 1946 roku. Dopiero w 2014 udało się ustalić miejsce pochówku Siedzikówny, zaś w marcu 2015 potwierdzono tę informację.

W filmie ukazano m.in. skomplikowane i tragiczne losy rodziny „Inki”, która bardzo wcześnie, bo jako 15-letnia dziewczyna, została osierocona. Oboje rodziców straciła w 1943 r. – Niemcy rozstrzelali jej matkę, Eugenię we wrześniu owego roku w lesie pod Białymstokiem. Ojciec – zesłaniec syberyjski – zmarł trzy miesiące wcześniej w Teheranie jako żołnierz Armii Andersa.

Dokument zawiera szereg rozmów z członkami jej rodziny, żołnierzami AK-WiN i historykami.

piątek, 2 marca 2018, Willa Caro, godz. 17.00

Projekcja filmu „Ziemia przemówiła”, reż. Marcin Pawełczak

Spotkanie z Maciejem Nowakiem, autorem książki „Operacja »Lawina«. Przemilczana zbrodnia UB”

Film opowiada o jednej z największych zbrodni komunistycznych na żołnierzach wyklętych – akcji UB pod kryptonimem „Lawina”. Na Opolszczyźnie zamordowano wówczas ok. 200 żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych. We wrześniu 2016 roku minęła 70. rocznica tych wydarzeń. Liczący kilkuset żołnierzy i podobną liczbę współpracowników oddział NSZ Henryka Flame, ps. "Bartek" działał w okolicach Babiej Góry na Podbeskidziu. Stoczył wiele walk z UB i KBW. Dobrze zakonspirowani w górskich lasach partyzanci wydawali się nieuchwytni. 3 maja 1946 roku opanowali oni na kilka godzin Wisłę i urządzili tam defiladę. Jednak UB udało się wprowadzić do oddziału „Bartka” agenta o kryptonimie „Lawina”. Partyzanci, którzy jakiś czas wcześniej stracili kontakt z wyższym dowództwem NSZ, dali się przekonać, że przygotowano dla nich przerzut na Zachód. Wyruszyli w drogę. Według ustaleń IPN żołnierzy „Bartka” przewieziono na Opolszczyznę w trzech transportach. Wiadomo, że żołnierze jednej z grup zostali otoczeni i rozstrzelani, pozostałe dwie grupy zakwaterowano w zaminowanych budynkach, które w nocy wysadzono w powietrze. Wszystkie ślady po operacji „Lawina”, jak nazwano ją w UB, starano się zacierać, ciała zamordowanych zasypano w ziemi, dokumenty zniszczono. Do niedawna wiedza o tej operacji opierała się na przypuszczeniach historyków oraz zeznaniach jednego z zaangażowanych w nią funkcjonariuszy UB, który na początku lat 90., przed śmiercią, zdecydował się mówić. Scenariusz filmu „Ziemia przemówiła” powstał na podstawie książki Macieja Nowaka „Operacja »Lawina«. Przemilczana zbrodnia UB”, z którym będzie okazja porozmawiania po projekcji. W filmie znalazła się także dokumentacja prac zespołu IPN w Starym Grodkowie.

Maciej Nowak – autor książki „Operacja »Lawina«. Przemilczana zbrodnia UB”, na kanwie której powstał scenariusz filmu „Ziemia przemówiła”. Jest absolwentem politologii Uniwersytetu Opolskiego, od ponad 10 lat dziennikarzem. Pracował w „Gazecie Wyborczej”, „Nowej Trybunie Opolskiej” i na stanowisku sekretarza redakcji w dzienniku „Polska The Times Gazeta Opolska”. Pasjonuje go historia najnowsza, zajmował się tematyką prawną i kryminalną, ale nieobce były mu także inne zagadnienia: w 2011 r. wydał książkę „Ten gitarowy huk. Historia zespołu TSA”. Obecnie w Radiu Opole prowadzi audycję „Łoża radiowa”. Podczas spotkania w Willi Caro będzie istniała możliwość zakupienia publikacji.

Miejsce wydarzenia:

Willa Caro (ul. Dolnych Wałów 8a)

Czas wydarzenia:

czwartek, Marzec 1, 2018 - 17:00 do piątek, Marzec 2, 2018 - 19:00

Pamięci Żołnierzy Wyklętych

Kategorie wydarzenia:

Kulturalne [2]

Film [3]

© 2017 UM Gliwice - Wszelkie prawa zastrzeżone

Miejski Serwis Internetowy Gliwice ISSN 1734-5480 Projekt i realizacja:

Źródłowy URL: <https://kultura.gliwice.eu/wydarzenia/kulturalne-film/2018-03-01/pamieci-zolnierzy-wykletych>